

Täysistunto

Torstai 22.4.2021 klo 16.00—17.02

Täysistunto alkoi klo 16.00. Täysistunto päättyi klo 17.02.

Puhetta johti ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov (16.00—17.02).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Kansalaisaloitteet

Eduskunnalle on 20.4.2021 toimitettu kansalaisaloite KAA 2/2021 vp: Lakialoite turpeen energiakäytön lopettamiseksi.

3. Suullinen kyselytunti

Vastaamassa olivat seuraavat ministerit
pääministeri Sanna Marin
tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko
valtiovarainministeri Matti Vanhanen
oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru
työministeri Tuula Haatainen
elinkeinoministeri Mika Lintilä
pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist
sisäministeri Maria Ohisalo
opetusministeri Jussi Saramo

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Päiväjärjestyksen 3. asiana on suullinen kyselytunti.

Pyydän paikalla olevia ministereitä siirtymään ministeriaitioon. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää kysymyksen paikalla oleville ministereille, ilmoittautumaan painamalla P-painiketta ja nousemalla seisomaan.

Ministereille esitettiin seuraavat kysymykset:

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

3.1. Suullinen kysymys teollisuuden kilpailukyvystä (Ritva Elomaa ps)

Suullinen kysymys SKT 79/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elomaa aloittaa. — Olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Ensin lähti Kaipola, sitten Naantalin jalostamo raksittiin pois kartoilta, ja Nesteen miljardi-investoinnit menivät Hollantiin. Nyt pääministerin hehkuttama vihreä siirtymä iski Kemiin, ja Stora Enso sulkee Kemian Veitsiluodon paperitehtaan. Kaupungin suurin työllistäjä on pian historiaa ja yli 600 työtöntä tätä päivää. Vihreä siirtymä kylvää tuhoaan — mihin seuraavaksi?

Arvoisa hallitus, mikä on hallituksen viesti tulevaisuudennäkymistä vielä toistaiseksi täällä toimiville yrityksille? Nämä tehtaiden alasajot on saatava loppumaan, ja Suomen on pystyttävä olemaan yrityksille, kaikille, parempi vaihtoehto, aivan pienistä suurimpaan. Nyt on kysymys ihmisten työpaikoista, nyt on kysymys kansalaisten toimeentulosta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Marin.

16.02 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Onko ministeri Haatainen paikalla? En näe sille toiselle puolelle. Hän vastaa tästä kokonaisuudesta ja varmasti voi täydentää.

Tämä on tietenkin erittäin kova isku Kemian alueelle, työntekijöille ja perheille, ja tämä on erittäin valitettava päätös. Työ- ja elinkeinoministeriössä valmistellaan tukikokonaisuutta alueen ja ihmisten tueksi tässä erittäin vaikeassa tilanteessa. Sinänsä on hyvä, että aikaisemmin Metsä Group on ilmoittanut uudesta investoinnista, merkittävästä, mittavasta investoinnista tuolle alueelle, ja siinä valtio on tehnyt ratkaisuja muun muassa näiden liikenneinfrastrukturien osalta. Eli merkittävästi panostamme tuonne alueelle uutta infrastruktuuria niin, että tämä uusi Metsä Groupin investointi voi toteutua, mutta samanaikaisesti tietenkin tämä paperin kysynnän lasku nyt on tämän Stora Enson päätöksen takana.

Tämä on erittäin valitettava päätös, ja työ- ja elinkeinoministeriössä tehdään valmistelutyötä alueen tueksi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Työministeri Haatainen.

16.03 **Työministeri Tuula Haatainen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä Veitsiluodon tehtaan sulkeminen on todella suuri isku. Se on suuri isku koko tälle alueta-
loudelle mutta yhtä lailla tietenkin niille työntekijöille, jotka ovat siellä työtä tehneet.

Mitä tässä tilanteessa nyt tehdään: meillä on olemassa työ- ja elinkeinoministeriössä jo kokemusta — valitettavasti — monista tällaisista rakennemuutosvaiheista, joihin on luotu tietty järjestelmällinen toimintatapa, jolla me lähestymme tätä. Kiitän siitä, että siellä alueella niin Kemian kaupunki kuin ely-keskus ja TE-toimisto ovat heti, välittömästi koontuneet ja käyneet läpi tilannetta, mitä voitaisiin tehdä.

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

Nyt olennaista on, että ne, jotka ovat jäämässä vaille työtä, pystyvät siirtymään työstä työhön, ja siihen me satsaamme koulutusta, me etsimme kaikkia tukitoimia ja palvelumahdollisuuksia, joilla voidaan edesauttaa sitä, että sillä alueella voi työllistyä sitten toiseen mahdolliseen työpaikkaan. [Puhemies: Minuutti!] Tämä Veitsiluodon tehdashan on hyvällä alueella sijainniltaan. Siellä on paljon toimeliaisuutta ja teollisuutta, ja luotan siihen, että me pystymme rakentamaan polkua työstä työhön.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Elomaa.

16.04 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Punavihreän hallituksen vahvuus ei ole päätösten seurausten arviointi. Se ei kuuntele edes omiaan, sillä valtioneuvoston selvityksessä juuri todettiin Suomen muita EU-maita kunnianhimoisemman ilmastopolitiikan olevan työllisyydelle haitallista. Yritykset seuraavat tarkkaan poliittisia päätöksiä ja arvioivat jatkuvasti niiden vaikutuksia toimintaansa, useimmiten talous edellä.

Marinin hallitus tekee aatteen palolla ilmastopolitiikkaa ja on toimissaan kovin joustamaton. Mikä on hallituksen arvio tämän vaalikauden ilmastotoimien vaikutuksista Suomen talouteen ja työllisyyteen, ja mihin seikkoihin arvio perustuu? Onko hallituksella selkärankaa myöntää politiikkansa haitalliset vaikutukset kotimaiseen teollisuuteen? Esimerkiksi turpeentuotannon nopea alasajo on pohjanoteeraus.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Vanhanen.

16.05 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Elomaan kysymys — tällä kertaa kehun kysymystä, tavallisesti en sitä tee — oli kyllä hyvä. Meillä ei varmaankaan ole sellaista laskelmaa, kuinka paljon hallituksen ilmastopolitiikka on investointeja lisännyt ja lisäämässä. Näistä viime aikojen uutisista ilman muuta tämä Kemiin tuleva biotuotetehdas, joka on pohjoisen pallonpuoliskon suurin metsäteollisuuden investointi, joka on tehty, kuuluu tähän sarjaan. Tuore uutinen siitä, että akkuteollisuutta, sen raaka-ainepohjaa, ruvetaan myös miljarditason investoinneilla edistämään Vaasassa, kuuluu tähän sarjaan. Mutta sen sijaan Veitsiluodon tehdas ei kuulu tähän sarjaan. Se, että paperin kysyntä maailmalla vähenee sillä tavalla, että yritys joutuu lopettamaan tehtaansa sekä Suomessa että Ruotsissa, ei kyllä liity hallituksen ilmastopolitiikkaan. Minusta ei kannattaisi myöskään luoda vääriä perusteita sille, millä perusteilla yritykset päätöksiä tekevät.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Halla-aho.

16.06 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Yritysten kilpailukyky koostuu monesta eri osatekijästä, joista yksi ovat palkkakustannukset. Sisäinen devalvaatio eli ansioiden leikkaaminen on poliittisesti vaikeaa, mutta se on vaikeaa myös siksi, että ansiotulojen verotus on Suomessa erittäin ankaraa, ja asumisen... [Puhujan mikrofonit sulkeutuu]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja, nyt on mikki pois.

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

...asumisen ja liikkumisen kustannukset ovat Suomessa koko ajan kasvussa. Hallitus, samoin kuin elinkeinoelämä, vaatii suureen ääneen työperäisen maahanmuuton lisäämistä. Tätä perustellaan osaajapulalla. Todellisuudessa tavoitteena on vapauttaa halpatyövoiman maahantuonti EU:n ulkopuolelta ja saada palkkataso sitä kautta alas. Ruotsi teki tämän virheen kymmenen vuotta sitten ja katuu sitä tänä päivänä. Suomessa esimerkiksi rakennus- ja siivousala ovat jo pitkälti samassa tilanteessa. Kysyisin hallitukselta: eikö olisi parempi hillitä yritysten palkkakustannuspaineita leikkaamalla palkan sivukuluja, ansiotulojen verotusta ja kokonaisveroastetta kuin vaihtaa suomalaiset työntekijät halvempiin ulkomaalaisiin?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Haatainen.

16.08 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Halla-aho tavallaan kysymyksessään esittää, että ryhtyisimme leikkaamaan sosiaaliturvaa, sen rahoituspohjaa. Se ei ole mikään vaihtoehto sille, että meillä todellisuudessa yritykset viestivät meille, että he tarvitsevat osaajia, ammattilaisia.

Tämä työperäinen maahanmuutto, miten sitä tehdään: meillä on saatavuusharkinta, ja se perustuu yksinomaan siihen, että jos yritykset eivät löydä millään tavalla työntekijöitä, osaajia Suomesta tai EU-alueelta, niin heillä on mahdollisuus myös rekrytoida EU-alueen ulkopuolelta. Eli saatavuusharkinta on käytössä, ja tätä tehdään hallitusti ja järjestelmällisesti. Me tarvitsemme osaajia, mutta yhtä lailla, kun katsotaan nyt tätä tilannetta, esimerkiksi Kemissä on tullut työttömiä. Ehkä viittaatte tällä samalla kysymyksellä tässä yhteydessä siihen. Me tulemme kaikkemme tekemään sen eteen, että näiden ihmisten osaaminen käytetään, he löytävät työtä, työpaikan, ja se on tietenkin se ykkösasia. Mutta me emme pääse siitä mihinkään, [Puhemies: Minuutti!] että väestö ikääntyy, ja me tarvitsemme tänne osaajia myös muualta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Juuso.

16.09 Kaisa Juuso ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ministeri Lintilä! Eduskunta-avustajani toimitti viime lokakuussa teille satojen kemiläisten allekirjoittaman vetoomuksen Veitsiluodon tehtaan tulevaisuuden turvaamisesta. Vetoomuksessa vedottiin hallitukseen riittävän kustannuskilpailukyvyn varmistamiseksi niin, että Suomi olisi yrityksille hyvä ympäristö toimia ja investoida. Perinteinen luovutus henkilökohtaisesti teille, ministeri Lintilä, ei avustajanne mukaan teidän kiireestänne johtuen onnistunut, joten vetoomus ja allekirjoittaneiden nimiluettelo toimitettiin avustajallenne sähköisesti 19. lokakuuta 2020. Veitsiluodon tehtaan lopettaminen ei siis voinut tulla teille yllätyksenä. Kysynkin nyt: mihin toimiin te ryhdyitte turvataksenne 670 henkilön työpaikan Kemissä?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Lintilä.

16.10 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En tiedä, mikä on ollut tuo ajankohta, jolloinka tämä vetoomus on ollut, ja varmasti on ollut niin, että se ei ole sitten onnistunut, valitettavasti.

Mutta oikeastaan viittaa nyt siihen, mitä yrityksen toimiva johto on sanonut ja mikä on tullut täälläkin esille. Jos markkina sulaa alta — paperin kysyntä on vähentynyt viimeisen

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

10 vuotta ja nyt viimeisen vuoden räjähdysmäisesti, voisi lähes sanoa — niin yksikään yritys, pörssiyritys, ei jää pyörittämään tappiollista. He tulevat tekemään omia ratkaisujaan, niin kuin Stora Enso teki tässä tapauksessa ja sulki myös Ruotsin puolella. Mitkä meillä olisivat olleet vaihtoehdot parantaa sitä kustannuskilpailukykyä? Me olemme teollisuuden energiaverot tiputtaneet EU:n minimiin, me olemme parantaneet sitä. [Jussi Halla-aho: Siitä päästökauppakompensaatiosta!] Mutta kuinka voidaan kompensoida markkinan poistuminen? [Puhemies: Minuutti!] Siihen ei edes hallitus pysty.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Eestilä.

16.12 Markku Eestilä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Komissio esitti eilen kestävän rahoituksen kriteerit. Kyseessä on niin sanottu taksonomialuokitus, ja tiedän, että Suomikin on kovasti pyrkinyt metsäteollisuuden näkökulmasta vaikuttamaan niin, että Suomen metsät luokiteltaisiin kestäviksi, jolloin ne saavat rahoitusta eivätkä joudu niin sanotulle mustalle listalle. Mutta valitettavasti nyt komission esityksessä — jota ei voi enää muuttaa, sen voi jäsenmaa joko hyväksyä tai kaataa — oli kuitenkin pahoja seikkoja: suomalaisista metsätaloutta ei ole luokiteltu kestäväksi, välttämättä. Se saattaa vaikuttaa rahoitukseen ja metsäteollisuuden investointihalukkuuteen, ja mikä pahinta, sen lisäksi se lisää byrokratiaa, koska yli 13 hehtaarin metsätiloille tulee laatia ilmasto- ja metsäsuunnitelma.

Hyväksyttekö, te, arvoisa hallitus, sen, että tämä komission esitys menee läpi? Ainakin oman näkemykseni mukaan se on haitallinen suomalaiselle metsäteollisuudelle, heikentää investointihalukkuutta, [Puhemies: Minuutti!] ja sitä pitäisi ehdottomasti vastustaa. Oletko vastustamisen kannalla?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Marin.

16.13 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä linjaus sieltä eilen tuli, ja mekin olemme yhdessä Ruotsin kanssa pyrkineet vaikuttamaan tietenkin tämän linjauksen sisältöön. Itse olen lähettänyt pääministeri Löfvenin kanssa kirjeen komission puheenjohtajalle tästä ja viime viikolla myös keskustellut tästä kysymyksestä komission puheenjohtajan kanssa.

Suomi ja Ruotsi saivat tuohon ratkaisuun sisälle monia sellaisia näkökohtia, joita me ajoimme, mutta emme aivan kaikkea, ja tämä kokonaisuus on sellainen, että toisella puolella ympäristöjärjestöt moittivat sitä, että se on liian pehmeä, ja toisella puolella sitten näitä kaikkia tavoitteita, joita mekin olemme olleet edistämässä, ei ole kaikin osin huomioitu. Me tutustumme tähän kokonaisuuteen hyvin tarkasti ja käymme kaikkien sidosryhmien kanssa keskustelua aktiivisesti tästäkin kokonaisuudesta, mutta olemme tehneet paljon vaikuttamistyötä tämän asian tiimoilta yhdessä Ruotsin kanssa. Meille tietenkin metsäteollisuus, metsäteollisuuden pärjääminen, kilpailukyky, ovat aivan ensisijaisen tärkeitä asioita.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Slunga-Poutsalo.

16.14 Riikka Slunga-Poutsalo ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun tehdään piippu lakkaa tupruttamasta, kerrannaisvaikutukset ovat suuria: suuria ihmismääriä jää työttömäksi sekä sieltä tehtaalta että alihankkijoilta ja muilta sidosryhmiltä. Paperin kysynnän vähentyessä on selkeätä, että kilpailu kiristyy, mutta kun paperin kysyntä vähenee,

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

se ei kuitenkaan lopu, niin kuin täällä on ehkä jo saanut kuvan joistain vastauksista. Meillä on vielä jäljellä jonkun verran paperitehtaita Suomessa, ja hiili ja turve näyttelevät näillä tehtailla suurta, suurta roolia. Arvoisa hallitus, onko teillä halua tukea näitä jäljellä olevia paperitehtaita niin, että ne voivat pärjätä tässä kilpailussa Euroopassa ja maailmanlaajuisesti?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Lintilä

16.15 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Totta kai hallituksen tahtotila on pitää huolta yritysten kilpailukyvyistä, ja niitä toimia tällä hetkelläkin Säätytalolla ollaan tekemässä, että me pystymme turvaamaan yritysten kilpailukykyä ja suomalaisia työpaikkoja.

Jos vielä palaan tähän Kemian ikävään tilanteeseen, niin totta kai meidän pitää ensimmäisenä huolehtia siitä, että me teemme niitä toimia, mihin ministeri Haatainen viittasi: uudelleen koulutusta, mahdollisimman paljon työpaikkoja näille, jotka työpaikkoja menettävät. Mutta ehkä tärkeintä on kuitenkin se, että me saataisiin tehokkaaseen käyttöön tämä kyseinen alue, tämä laitos, ja voin sanoa, että siitä on ensimmäiset neuvottelut jo käyty.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kauma.

16.16 Pia Kauma kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Veitsiluodon ikävässä tilanteessa jopa 600 työpaikkaa saattaa hävitä Kemistä. Täällä on todettu useampaan kertaan, että paperin kulutuksen väheneminen maailmassa on se syy, miksi näin myöskin täällä Suomessa nyt sitten tapahtuu, mutta johonkin ne tehtaot kuitenkin myös jäävät. Ei niitä kaikkialta poisteta, ja syy, minkä takia nyt sitten Suomesta [Paavo Arhinmäki: Ja Ruotsista!] näitä poistetaan, on se, mitä me täällä oppositiossa penäämme. Eli silloin kun yritys miettii näitä ratkaisuja, katsotaan, mikä on palkkataso, mitkä ovat logistiikkakustannukset, raaka-aineiden saatavuus, energian hinta ja niin edelleen. Yksi asia, mikä Suomessa on erittäin korkealla tasolla moniin muihin maihin verrattuna, on työn hinta.

Arvoisa puhemies! Me oppositiossa, erityisesti kokoomus, olemme monta kertaa puhuneet tässäkin salissa [Paavo Arhinmäki: Kokoomus ja perussuomalaiset molemmat vaativat palkkoja alas!] paikallisen sopimisen tarpeesta. Kysyisin nyt teiltä, pääministeri Marin: onko tämä hallitus tekemässä jotain toimia, että paikallinen sopiminen etenee?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] — Hetkonen. Jos halutaan, että pääministerin puhe kuuluu, niin kannattaa kuunnella.

16.17 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Metsäteollisuudessa on tehty laajasti paikallisia sopimuksia, eli kyllä tehtaissa tehdään jatkuvasti paikallisen tason sopimuksia ja haetaan sellaista kokonaisuutta niin, että tehdas on kannattava. Monesti vaikka Suomessa yhtä ihmistä kohden palkkakustannukset voivat olla joitakin verrokkimaita korkeammat, niin kokonaisuudessaan palkkakustannukset eivät ole niin korkeita, koska pienemmällä määrällä on voitu hyvin tehokkaasti tehdä työtä juuri sen vuoksi, että monesti näistä asioista on paikallisella tasolla sovittu. Eli tämä on se todellisuus, mikä tuolla tehtailla on, ja tiedän sen, kun olen keskustellut näiden ihmisten kanssa,

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

ketkä siellä ovat töissä. Eli laajasti paikallisia sopimuksia tehdään, ja hyvä näin. On tärkeää, että me yhdessä pyrimme varmistamaan sen, että täällä on kannattavaa pitää teollista toimintaa ja meillä on Suomessa tulevaisuudessakin teollisia työpaikkoja, ja sen eteen ja sen puolesta myös hallitus tekee töitä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Malm.

16.18 **Niina Malm sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Veitsiluodon uutinen oli todella raskas, ja kuten täällä on todettu, niin paperinkulutukseen mekään emme pysty vaikuttamaan. Sen sijaan nämä vihjeet Suomen ilmastopolitiikasta ja siitä, että se veisi teollisuutta Suomesta, kuulostavat hiukan omituisilta siitä näkökulmasta, kun katsoo vaikkapa, mitä Teknologiateollisuus on todennut 12.4. kuluvaan vuoteen: ”Tuotepolitiikka. Tuotteille asetetaan yhä enemmän ympäristöasioihin liittyviä vaatimuksia.” Ja tämän me kyllä Suomessa osaamme tehdä: tehtaissa tuotteita ympäristöystävällisesti. Sen sijaan Metsäteollisuus itsessään on sanonut 22.9.2020: ”Energiatehokkuus on tehtaille kilpailutekijä.”

Nyt kun täällä Halla-aho penää kilpailutekijöitä palkkakustannuksista, niin minusta tämä ei ehkä nyt ihan mene alan varsinaisten asiantuntijoiden kanssa yksiin. Sempä takia haluaisinkin kysyä ministeri Lintilältä: miten hallitus aikoo edistää näitä teollisuuden tarpeita ilmasto- ja ympäristöystävällisesti?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Lintilä.

16.19 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pitää paikkansa, että suomalainen energiaosaaminen, jäteosaamiseen liittyvät asiat ovat maailmalla erittäin kysyttyjä ja ilmastolliset asiat ovat yrityksille entistä tärkeämpiä, kun käydään neuvotteluja.

Siihen aikaan, kun vielä pääsin matkustamaan, niin aika montakin delegaatiota olen maailmalla vetänyt, ja Suomesta kiinnostavat osaaminen ja energiaosaaminen. Se, että suomalaiset yritykset ovat maailman kärkeä energiaosaamisen kehittämisessä, on ehdottomasti meille myyntivaltti ja valtti meidän viennin kasvattamisessa. [Leena Meri: Eihän kuukaan sitä ole kieltänyt!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kulmuni.

16.20 **Katri Kulmuni kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan kertoa hie-
man tuosta mittasuhteesta. Kun 20 000 asukkaan Kemistä katoaa suoraan 700 tehdastyö-
paikkaa, alihankintaketjussa pahimmillaan ehkä tuplaten se, niin se vastaisi sitä, että Hel-
singistä, pääkaupungista, katoaisi suoraan vaikkapa 20 000 työpaikkaa, alihankintaketju-
ineen 40 000. Tämä kertoo siitä Suomen teollisuuden selkärangasta, joka sijaitsee ympäri
tämän maan pienemmissä ja suuremmissa kaupungeissa, ja vaikka hallitus ei tietenkään
vastaa paperimarkkinan kysynnästä, niin kuitenkin siellä, missä sitä pystytään tekemään
kaikista kilpailukykyisimmin, sitä tehdään jatkossakin.

Se, mistä hallitus vastaa, on tietenkin teollisuuspoliittinen linja, ja oli oikein, että sähkö-
veroa teollisuudelle laskettiin. Toivottavasti sähköistymisen tukea nyt jatketaan. Mutta
mikä on se teollisuuspoliittinen linja, joka tukee tämän maan kilpailukykyä? Tämän ha-
luan kysyä hallitukselta: kuinka huolehditte siitä, että kilpailukyky paranee eikä heikkene?

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Lintilä.

16.21 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomalaisesta kilpailukyvyistä huolen pitäminen on tietysti aika laajakin kokonaisuus, jossa nimenomaan energia on hyvin vallitsevassa ja tärkeässä roolissa. Siihen tällä hetkellä on tehty töitä ja, kuten aikaisemmin sanoin, tehdään tällä hetkelläkin Säätytalolla, että emme vaaranna suomalaista kilpailukykyä. Ihan yhtä lailla siihen vaikuttaa myös työmarkkinoitten tilanne eli työmarkkinaosapuolten tilanne, joka vaikuttaa sitten työn hintaan. Ja sitten tietysti hyvin, voiko sanoa, nouseva on koulutetun työvoiman saaminen, yhä enemmän kysytään koulutetun työvoiman perään. Tämä on ehdottomasti sellainen asia, josta meidän, hallituksen, tulee vielä paremmin pitää huolta. Me käymme keskustelua työperäisestä maahanmuutosta. Tämä perustuu nimenomaan siihen, että meillä on aika paljonkin alueita, jonne meillä ei ole tarjota koulutettua työvoimaa, ja tämä on varmasti yksi sellainen kokonaisuus, [Puhemies: Minuutti!] joka tulee saada vielä parempaan kuntoon.

Kysymyksen käsittely päättyi.

3.2. Suullinen kysymys työttömyysturvasta (Juho Kautto vas)

Suullinen kysymys SKT 80/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kautto.

Keskustelu

16.23 **Juho Kautto vas:** Kiitos, arvoisa puhemies! Ensinnäkin entisenä paperityöntekijänä voin sanoa, että tehtaissa tehdään todella paljon paikallisia sopimuksia tänä päivänä. Ja eivät ainakaan sellaiset tehtaas, missä sellutehdas on integraatissa, kyllä juuri turvetta ja kivihiihtä tarvitse.

Mutta entisenä paperityöntekijänä ymmärrän myös hyvin, missä tunnelmissa Kemian Veitsiluodossa on otettu vastaan uutiset tehtaan sulkemisesta. On hyvä, että hallitus on jo luvannut tukea työntekijöille ja Kemian seudulle. On myös varmistettava, että Stora Enso kantaa yhteiskuntavastuunsa. Työntekijöille on tarjottava mahdollisuuksia uudelleenkoulutukseen ja tukea muutokseen.

Julkisuudessa on viime aikoina puhuttu paljon työllisyystoimista, ja oikeisto-oppositio on vaatinut leikkauksia työttömyysturvaan. Kysyisin ministeri Haataiselta: Kuinka moni tehdas sulkeutuu takia työttömäksi jäänyt työllistyisi sillä, että heidän työttömyysturvaansa leikataan? Eikö työttömyysturvaa tulisi päinvastoin parantaa tällaisissa tilanteissa? [Paavo Arhinmäki: Erittäin tärkeä kysymys! Siinä oli ensimmäinen todellinen asiantuntija alalta!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Haatainen.

16.24 **Työministeri Tuula Haatainen** (vastauspuheenvuoro): Kiitos edustajalle tärkeästä kysymyksestä. Edustaja on aivan oikeassa siinä, että Kemiin tarvitaan nyt hyvin paljon

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

tukea ja turvaa näille ihmisille, ja sitä tarvitsevat Kemin alue — siis alueena, aluetaloutena — mutta tietenkin myös Kemissä työttömäksi jäävät tehtaan työntekijät. Ja nyt tätä kaikkea me kartoitamme parasta aikaa, sitä, millaista erilaista tukea voimme saada. Ja olen menossa vieraisille Kemiin heti, kun kehysriihestä pääsen sinne lähtemään.

Työttömyysturvahan on hyvinvointivaltiossa se hyvin keskeinen tuki ja turva. Meidän pitää muistaa, että näillä tehtailla on työskentelemässä ihmisiä, jotka ovat sinne menneet erilaisista lähtökohdista. Moni on tehnyt siellä koko elämänuransa ja on ikääntynyt. Monella se osaaminen on vahva juuri siihen työhön, joka on vaativaa, mutta kun ollaan tilanteessa, jossa työ loppuu, niin tullaan sen kysymyksen eteen, miten voimme [Puhemies: Minuutti!] varmistaa sitä osaamista, että voi siirtyä sitten [Juha Mäenpään välihuuto] toiseen työhön.

Mutta työllistymisen esteistä: osaamiskysymykset ovat tutkimusten mukaan niitä suurimpia työllistymisen esteitä, ei niinkään työttömyysturva.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vähämäki.

16.25 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Nyt kun hallitus ei vielä ole näitä kehyksiä saanut sovittua, niin olisiko oikeasti aika puuttua niihin keskeisiin kysymyksiin, minkä takia teollisuus ja teolliset työpaikat lähtevät Suomesta? Jämsä, Naantali, Kemi. Hallituskautta ollaan vasta puolellessavälissä. Onko kukaan oikeasti selvittänyt, minkä takia nämä tehtaat ja teolliset työpaikat täältä lähtevät? Vaikuttavatko näihin päätöksiin hallituksen ilmastopoliittiset valinnat, muun muassa päästökaupan kompensatiotuki, tai vaikka sähkön hinta? Entä mitenkä paljon vaikuttavat kilpailijamaiden anteliaat tukimuodot, vaikka Hollannin patenttiboksi, jossa annetaan huojennuksia innovatiiviselle liiketoiminnalle ja houkutellaan t&k-panostuksia? Suomeenhan täytyisi saada t&k-panostuksia lisää ja täytyisi vahvemmin sitouttaa yhtiöitä tänne. Voisiko hyvä hallitus tuoda kehyspäätöksenä suomalaiselle teollisuudelle jonkun uudenlaisen tukimuodon, jolla pidetään työpaikat ja niiden luoma hyvinvointi kotimaassamme? [Leena Meri: Asiantunteva puheenvuoro!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Valtiovarainministeri Vanhanen.

16.27 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Tässä oli varmaan kysymys, semmoinenkin, ministerin suuntaan.

Kaikilla näillä kolmella esimerkillä, jotka kerroitte siitä, miten teollisuus on lähtenyt Suomesta, on jokaisella oma taustansa, siihen alaan liittyvä tausta, ja paperin osalta syy on tullut tässä moneen kertaan esille. Paperin kulutus laskee maailmassa, ja yritykset joutuvat sen valitettavasti ottamaan huomioon.

Täällä on peräänkuulutettu vaihtoehtona paikallista sopimista. Kaikki tiedämme, että metsäteollisuudessa he ovat siirtyneet yrityskohtaiseen sopimiseen, ja varmasti myös Stora Enso tiesi, että seuraava kierros käydään yrityskohtaisesti.

Meidän on pidettävä kiinni teollisuudesta satsaamalla osaamiseen ja turvaamalla se, että työvoimaa on saatavissa, joko kotimaista tai ulkomaista. Meillä on vakaa, luotettava ja edullinen energiansaanti, sähkönsaanti, ja väittäisin, että Suomi on siinä toiminut kyllä pitkäjänteisesti esimerkillisellä tavalla — en ole kuullut, että esimerkiksi sähkön saannissa olisi joku syy, minkä takia teollisuus vetäisi toimintaansa alaspäin — [Puhemies: Minuut-

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

ti!] eli erittäin pitkäjänteisesti luomalla sellaiset toimintaedellytykset, että nykyaikainen teollisuus pärjää myös täällä. Ja meillä on onneksi tullut nyt viime aikoina paljon esimerkkejä uusista investointipäätöksistä, [Puhemies: Aika!] jotka vastaavat tähän aikaan.

Kysymyksen käsittely päättyi.

3.3. Suullinen kysymys hallituksen työllisyyspäätöksistä (Arto Satonen kok)

Suullinen kysymys SKT 81/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Siirrytään seuraavaan aiheeseen. — Edustaja Satonen.

Keskustelu

16.28 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Hallituksella on puoliväliriihessä käsissään hyvinvointipalvelujen tulevaisuus — ei enempää, ei vähempää. Hallituksen ratkaisulla päätetään Suomen suunnasta vuosiksi eteenpäin.

Kuten me kaikki tiedämme, yhteinen hyvinvointimme syntyy vain työnteosta ja yrittämisestä. Ja tämä Veitsiluodonkin tragedia on vasta sitten ohi, kun työttömäksi jääneet ovat löytäneet uutta työtä. Nyt mitataan hallitusta: kykenettekö tekemään päätöksiä, jotka antavat yhä useammalle suomalaiselle mahdollisuuden elättää itsensä ja perheensä omalla työllään? Kysynkin valtiovarainministeri Vanhaselta: Oletteko sitoutunut siihen, että riihessä tehdään päätöksiä, jotka teidän oman ministeriönne asiantuntijoiden mukaan oikeasti lisäävät työllisyyttä ja vahvistavat julkista taloutta? Pidätkö kiinni siitä, että hallitus tekee vaikuttavia työllisyysreformia eikä silmänkääntötemppeja?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Valtiovarainministeri Vanhanen.

16.29 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Puoliväliriihi on juuri sen takia, että me teemme päätöksiä, joilla seuraavat kaksi vuotta mennään eteenpäin. Ja päätöksiin kuuluvat sekä talouteen liittyvät päätökset, valtiontalouden kehyksiin liittyvät päätökset että myös mainitsemanne työllisyyspäätökset. Näitä tullaan kehysriihessä tekemään. En yritäkään avata tässä vaiheessa, neuvottelujen vielä kesken ollessa, mikä on tulos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat tähän lisäkysymyksen, painamaan V-painiketta ja nousemaan seisomaan. — Edustaja Satonen.

16.30 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvinvoinnin yhtälö on lopulta hyvin yksinkertainen: yhteinen kakku kasvaa, kun suomalaisia on enemmän töissä ja yrittäjillä on mahdollisuus ottaa riskiä ja palkata väkeä. Kun tätä kehysriihä on nyt seurannut tiedotusvälineiden kautta, tätä epävarmuutta, niin tuntuu siltä, että ovatko kaikki hallituspuolueet ymmärtäneet ollenkaan Suomen ongelmien vakavuutta. [Timo Heinonen: Ei ole!] Väestömme ikääntyy, työikäisten määrä laskee uhkaavasti, ja yhä pie-

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

nempi joukko kannattelee hyvinvointiyhteiskunnan perustuksia. Rinteen—Marinin hallitus aloitti työnsä lisäämällä julkisia menoja, mutta tulopuolta vahvistavia päätöksiä olemme saaneet odottaa. Pelkällä koronalla velkavuoren kasvattamista ei voi perustella. Kysynkin valtiovarainministeri Vanhaselta: voitteko hyväksyä muuta lopputulosta kuin sen, että puoliväliriihen päätökset vahvistavat Suomen julkista taloutta hallitusohjelman tavoitteen mukaisesti kahdella miljardilla?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Vanhanen.

16.31 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaksi vuotta sitten laaditussa hallitusohjelmassa lisättiin menotasoa, mutta vastavasti sovittiin kuitenkin muistaakseni 700 miljoonan euron tulojen lisäykset, joista päätökset on täällä eduskunnassa tehty. Samoin on tehty ensimmäinen merkittävä osa työllisyyspäätöksistä, jotka tulevat myös tätä eroa kaventamaan, ja nyt käynnissä oleva puoliväliriihi on tekemässä seuraavia päätöksiä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Orpo.

16.31 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Entisenä valtiovarainministerinä riihiuutisoinnin seuraaminen on ollut välillä vähän kuin pahaa unta. Neuvottelut toki ovat vielä kesken, mutta mediatietojen perusteella näyttää siltä, että vastuullisen talouspolitiikan periaatteet ollaan heitetty roskeen. Pääministeri on ilmeisesti esittänyt, että jo Lipposen—Niinistön ajoista voimassa ollut kehysmenettely ei olisi enää voimassa vaan että kehykset voidaan ylittää 900 miljoonalla eurolla tulevina vuosina.

Kehys ei ole vain korulause tai sana, vaan sillä on suojattu suomalaista veronmaksajaa tuhlailevilta poliitikoilta. Haluankin kysyä teiltä, valtiovarainministeri Vanhanen: haluatteko te jäädä historiaan valtiovarainministerinä, jonka aikana tämä hyvä, toimiva talouspolitiikan periaate heitetään roskeen?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Vanhanen.

16.33 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koronakriisin takia hallituskaudeksi tehdystä kehyspäätöksestä on jo poikettu, vuonna 20 siitä on poikettu merkittävästi. Eli tämä päätös on tehty jo tämän kauden aikana, ja luonnollisesti kannan siitä oman vastuuni.

Kysymyksen käsittely päättyi.

3.4. Suullinen kysymys EU-maksuista (Harry Harkimo liik)

Suullinen kysymys SKT 82/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Harkimo.

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

Keskustelu

16.33 **Harry Harkimo liik:** Arvoisa puhemies! Budjettiriihen yhteydessä on median kautta tullut tietoa, että valtion budjettiraameja levennettäisiin 850 miljoonalla eurolla. Oli se summa sitten suurempi tai pienempi, se lienee osasy s tähän, että EU-maksut lisääntyvät yli 200 miljoonaan euroon. Pitääkö tämä paikkansa, ja mitä nämä maksut ovat, ministeri Vanhanen?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Vanhanen.

16.34 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä koronakriisin tiimoilta tehty EU:n lisäbudjetti aiheuttaa meille ensi vuonna muistaakseni jonkin verran yli... — no, mittakaavaltaan noin 200 miljoonan lisälaskun. Seuraavana vuonna se supistuu huomattavan paljon pienempään. Eli tieto pitää paikkansa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huru.

16.34 **Petri Huru ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Median mukaan puoliväliriihen työllisyystoimet vahvistaisivat julkista taloutta vain vähän, mutta lisääisivät valtion menoja. Hallituksen energia- ja veropolitiikan pitäisi tukea työllisyyttä ja talouskasvua eikä haitata niitä, kuten on jo niin useasti nähty ja nyt taas Kemissä. On huolehdittava, että maassamme tehdään johdonmukaista kohtuuhintaiseen ja kotimaiseen energiaan, kuten turpeeseen, perustuvaa vero- ja energiapolitiikkaa, mikä tukee työllisyyttä, talouskasvua, kilpailukykyä ja ostovoimaa sekä ennen kaikkea lisää elinkeinoelämän kaipaamaa ennustettavuutta.

Arvoisa puhemies! Kysyisinkin hallitukselta: kun te päästövähennysten nimissä edelleen fanaattisesti ajatte ideologista ilmastopolitiikkaa ja heikennätte kustannuskilpailukykyämme, niin mikä on se myrkynvihreän siirtymän lopullinen hinta, jonka olette valmiit maksamaan ulkomaille karkaavina investointeina sekä työpaikkoina?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Vanhanen.

16.35 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä en oikein tiedä, onko reilua myöskään Stora Ensoa kohtaan se, että tällä areenalla levitetään toistamiseen käsitystä siitä, että tämän tehtaan lakkauttaminen jollain tavalla liittyisi Suomessa esimerkiksi energian hintaan. [Petri Huru: Ei se sitä parannakaan!] Kun on kyse integraatista, jossa tuotetaan sellua, paperia ja jossa on saha, niin kuin täällä asiantuntevasti aikaisemmin jo todettiin, niin sen energiatalous on hieman erilainen. Siihen kannattaa tutustua. Kun on kyse meren rannalla olevasta laitoksesta, jonka ulkomaanviennissä laivakuljetuksiin eivät liity suomalaiset polttoaineverot, niin tämä tarina, jota te levitätte, on väärä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Lintilä.

16.36 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun tässä nyt koko ajan tulee tämä, että meillä olisi jotenkin erittäin korkea teolli-

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

suuden energiahinta, niin se ei pidä paikkaansa. [Mauri Peltokangas: Miksi ne lähtevät täältä pois?] Miksi meille tuli Metsä Groupin investointi Kemiin? Miksi meille tulee akkuinvestointi Vaasaan? Siksi, koska meillä on teollisuudelle edullinen energiavero ja ennustettavuus olemassa. Se, että Olkiluoto 3 saadaan nyt vauhtiin, edelleen vahvistaa sitä, että meillä on vakaa energiatuotanto olemassa Suomessa, eli me olemme ennustettava ja vakaa yrityksille energiantuotannon ja -hinnan suhteen.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Heinonen.

16.37 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Näyttää siltä, että te ratkaisette jälleen kaikki ongelmat lisävelanotolla. Työttömyys kuitenkin tässä maassa pahenee. Hyvä, että te heräätte Veitsiluodon tilanteeseen edes jälkikäteen, mutta tapahtumateollisuuteen te ette ole puuttuneet näin tarmokkaasti.

Helsingin tapahtumasäätiön Stuba Nikula tviittasi: ”Tuska, Provinssi, Ilosaarirock peruttu tunnin sisällä. Peruuntuneet ohjelmaostot kotimaisille bändeille? Miljoona. Peruuntuneet palveluostot? 4 miljoonaa. Peruuntunut palveluliikevaihto? [Paavo Arhinmäen välihuuto] 6 miljoonaa. Ja montako henkilötyövuotta? 200. Pieni paperitehdas. Tunnissa.” Kiitos hallitukselle eilisestä kriisipaketista tapahtuma-alalle, mutta tapahtumateollisuus totezi, että avustuskokonaisuus ei ole kuin pisara meressä.

Nämä tehtaot voisi, arvoisa hallitus, avata koronatodistuksella tai koronapassilla. Kokoomuksen puheenjohtaja Petteri Orpo on tätä esittänyt, ja olisitteko te, arvoisa pääministeri, nyt jo valmis käyttämään tätä yhteiskunnan [Puhemies: Minuutti!] avaamiskorttia hyväksi? Ottakaa koronatodistus, koronapassi käyttöön ja pelastakaa näitä tapahtumateollisuuden työpaikkoja.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Marin.

16.38 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tätä todistusta selvitetään sosiaali- ja terveysministeriössä. Ministeri Kiuru voi varmasti siitä enemmän kertoa, mutta mitä tulee tapahtuma-, kulttuuri-, ja urheilutoimijoiden puolelle, liikuntaan, niin juuri eilen hallitus on tehnyt merkittävän päätöksen 230 miljoonan euron tuesta tälle alalle, koska me haluamme tukea alaa ja näemme, että se on ollut koronan vuoksi ahdingossa. Me olemme eilen julkistaneet myös tämän rajoitusten purkamisen suunnitelmamme, exit-suunnitelmamme, joka osaltaan tarjoaa tapahtuma-alalle, kulttuurialalle, liikunta-alalle näkymän kesälle siitä, että tapahtumiakin voi järjestää, ja toivon mukaan tautikehitys etenee nyt suotuisasti, kausivaihtelu yhdessä rokotusten kanssa mahdollistaa sen, että esimerkiksi loppukesästä meillä voi olla jo isoja tapahtumia täällä Suomessa.

Mutta ministeri Saarikko varmasti kertoo tästä tukipaketista mielellään lisää ja ministeri Kiuru tästä todistuksen valmistelutilanteesta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Saarikko.

16.40 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä edustaja Heinonen on kysymyksessään kyllä monin tavoin oikeassa, ensinnäkin siinä, että tapahtumateollisuus on valtava mittakaavaltaan ja ehkä vasta korona-kriisin myötä me päättäjät ja suomalainen yhteiskunta olemme ymmärtäneet sen arvon ja

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

mittakaavan. Olette oikeassa myös siinä, että taloudellinen tuki, mitä valtio kykenee osoittamaan, ei tietenkään korvaa ikään kuin kaikkia menetyksiä koskaan. Kysymyksessä on myös henkinen pääoma, mitä me olemme menettäneet vuoden aikana, kun tämä kaikki on ollut poissa, puhumattakaan niistä euroista, mitä tapahtumat myöskin aluetaloudellisesti tuovat mukanaan.

Mutta nyt eilen näiden osalta oli kaksi hyvää uutista: tämä taloudellinen tukikokonaisuus, freelancereille osoitettava 65 miljoonan lisätuki aiempien päälle, ja tapahtumien takuutuki, valtion selkänoja sille, jos suunniteltu tapahtuma koronan vuoksi joudutaankin perumaan tai pienentämään. Ja kaikkein tärkein uutinen eiliseltä oli parantunut koronatilanne, jonka valossa me uskalsimme julkistaa kansalaisten mielipiteitä kuunnellen exit-suunnitelman, rajoitusten avaamisen, [Puhemies: Minuutti!] purun, joka johtaa siihen, että tapahtumia voidaan alkaa järjestää.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Orpo.

16.41 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä näiden tapahtumien järjestämisessä on nyt taas kyse asenne-erosta vasemmistohallituksen ja meidän ajattelumme välillä. Tuki on toki tärkeää kriisissä, mutta vielä tärkeämpää olisi se, että nämä tapahtumajärjestäjät, muusikot ja kaikki ne, jotka siinä ympärillä ovat, pääsisivät tekemään työtään, ja siihen tämä koronapassi toisi nopeamman ratkaisun, jotta ne ensi kesän tapahtumat voidaan järjestää.

Mutta tämä sama ajattelu menee teillä myöskin läpi tämän työllistämispolitiikan. Lähes kaikki teidän työllistämiskeinonne perustuvat siihen, että veronmaksajien rahoilla ostetaan työpaikkoja, kun paljon tärkeämpää olisi luoda välineitä, joilla yritys uskaltaa kasvaa, investoida, palkata työntekijöitä. Niitä pitäisi nyt miettiä eikä erilaisia tempputyöllistämisen keinoja. Kysynkin valtiovarainministeri Vanhaselta tai työministeriltä: onko teillä näiden tempputyöllistämiskeinojen lisäksi pöydällä myöskin oikeita yrityksiin työpaikkoja synnyttäviä keinoja?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Haatainen.

16.42 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Orpokin — taustan huomioon ottaen — tuntee hyvin sen, mikä merkitys on koulutuksella ja osaamisella, sillä, että ammatillinen osaaminen on vahva. Ja siitä syystä hallitus erityisesti satsaa osaamispolun vahvistamiseen, jatkuvaan oppimiseen, jotta meillä olisi yrityksillä osaavia työntekijöitä oikeisiin paikkoihin.

Toinen kysymys — josta puhuttiin juuri täällä — on työperäinen maahanmuutto, jota tarvitsemme, jotta tätä osaamisvajetta pystymme täyttämään. Nämä eivät ole mitään tempputyöllistämisiä. Tänä päivänä kaikki tutkimus kertoo siitä, että osaamista korostetaan aivan yli kaiken sen suhteen, miten voidaan vaikuttaa siihen, että syntyy uutta yrittämistä ja että yrityksissä on osaavaa työvoimaa, koska se on se suurin pääoma, mitä tällä hetkellä tarvitaan.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Marin.

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

16.43 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Työministeri Haatainen kertoi hyvin siitä kokonaisuudesta, millä me varmistamme sen, että Suomessa on työvoimaa, osaavaa työvoimaa, ja sitä kautta edellytyksiä myös yrityksille menestyä ja hakea kasvua. Mutta tässä toisella puolella ovat tietenkin tuottavuutta parantavat toimet, ne toimet, joilla me voimme auttaa yrityksiä investoinneissa ja kasvun ja menestyksen hakemisessa, ja on aivan totta, että nämä molemmat merkitsevät.

Me tarvitsemme osaavaa työvoimaa, me tarvitsemme työn tarjontaa, ja sen lisäksi me tarvitsemme työn tuottavuuden parantamista, niitä toimia investointipuolella, tki:ssä, joita me yhdessä haemme. Tämänkin vuoksi olen kutsunut oppositiopuolueet yhdessä hallituspuolueiden kanssa ensi viikolla keskustelemaan yhdessä siitä, millä tavalla me voimme nostaa Suomen tutkimus-, tuotekehitys-, innovaatiopanokset 4 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Tämä on koko kansakunnan näkökulmasta äärimmäisen tärkeä kysymys, ja toivon, että se on sellainen kysymys, mistä me löydämme parlamentaarisesti, puoluerajat ylitävästi myös yhteisymmärrystä, koska me tulemme tarvitsemaan tuottavuuden parantamista [Puhemies: Minuutti!] ja tämä syntyy vain vahvalla osaamisella, tki-panostuksilla, joita meidän on yhdessä haettava.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Vielä tähän teemaan edustaja Sjöblom.

16.44 Ruut Sjöblom kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Korona on lisännyt ihmisten epävarmuutta toimeentulosta. Lomautukset ja töiden loppuminen kokonaan ovat tuoneet murhetta liian monen keittiönpöydän ääreen. Hallituksen riihestä tihkuneiden tietojen mukaan te tarjoatte ilman työtä oleville suomalaisia sellaisia lääkkeitä, jotka vaikuttavat vasta vuosikymmenen päästä. Kysynkin, pääministeri Marin: aikooko hallitus tehdä ratkaisuja, jotka valtiovarainministeriön arvion mukaan parantaisivat työllisyyttä jo lähi-vuosina eivätkä vasta vuosikymmenen päästä, ja mitä ne ratkaisut ovat?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Marin.

16.45 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me haemme vaikuttavia työllisyystoimia. Riihineuvottelut ovat kesken, kuten täällä on kuvattu, ja me tulemme sitten yhdessä kertomaan niistä ratkaisuista, joita yhdessä kykenemme löytämään. Meillä on laaja joukko erilaisia toimia pöydällä, ja näitä toimia on tähänkin asti tehty, mutta monissa toimita vaikutukset tulevat näkymään paitsi lyhyellä aikavälillä myös pidemmällä aikavälillä. Yhtenä esimerkkinä on esimerkiksi oppivelvollisuuden laajentaminen, päätös, jonka me olemme aikaisemmin tehneet ja jonka eduskunta on hyväksynyt. Kyllä tämä on toimi, joka tulee jo nyt näille nuorille, mutta se tietenkin näkyy vasta siinä vaiheessa, kun nuoret kouluttautuvat, vahvistavat sitä kautta osaamistansa, ja sitä kautta voimme myös vahvistaa työllisyyttä. Eli monilla näillä toimilla on sekä lyhyellä aikavälillä vaikutuksia että pidemmällä aikavälillä vaikutuksia, ja vaikutusten suuruus riippuu tietenkin siitä tarkasteluvälistä.

Kysymyksen käsittely päättyi.

3.5. Suullinen kysymys lasten ja nuorten tukipalveluista (Antero Laukkanen kd)

Suullinen kysymys SKT 83/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Sitten menemme seuraavaan teemaan. —
Edustaja Laukkanen.

Keskustelu

16.46 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Lastensuojelun Keskusliiton ja THL:n tuoreesta kuntakyselystä ilmenee, että perheiden vaikeudet ja lastensuojelun asiakkaiden tuen tarve ovat lisääntyneet merkittävästi koronaepidemian takia. Lastensuojelun asiakkaiden ja lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvussa. Sekä lasten että vanhempien mielenterveysongelmat ovat koronan myötä lisääntyneet. Oppilashuolto olisi tehokas keino tarjota nuorille matalan kynnyksen apua riittävän ajoissa, mutta palvelut eivät toimi. Ongelmia aiheuttaa lasten ja nuorisopsykiatrian sekä koulutoimen ja oppilashuollon palveluiden heikko saatavuus lastensuojelun asiakkaille.

Kysynkin: Millä toimin lastensuojelun tilannetta parannetaan ja perheiden sekä erityisesti lasten ja nuorten tarvitsemaan apuun panostetaan? Aikooko hallitus edistää matalan kynnyksen palveluita esimerkiksi oppilashuollon osalta lisäämällä velvoitettavuutta, ehkäpä tuoda jopa lakiin jonkinlaiset mitoitukset [Puhemies: Minuutti!] kouluterveyspalveluille?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saramo.

16.47 Opetusministeri Jussi Saramo (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Kiitos erittäin hyvästä kysymyksestä, ja siltä osin tähän on tietysti mukava vastata, että olemme jo valmistelleet mitoituksen tuomista tänne eduskuntaan.

Sekä koulukuraattoreja että koulupsykologeja on Suomessa — itse asiassa joissain kunnissa, joissain kouluissa tilanne on ihan kohtuullisen hyvä, mutta monin paikoin tilanne on aivan todella huono. Se mitoitus ja sen mukana rahoitus kunnille tullaan tähän saliin tuomaan, ja tietysti toivon, että se sitten etenee nopeasti. Mutta valitettavasti se palveluketju tarvitsee kyllä paljon muutakin, eli kuten tässä nostettiin esiin, niin ne ongelmat ovat nyt todella laajoja, ja niitä oli jo ennen koronaa, minkä takia hallitus on tähän asiaan tarttunut jo aiemmin, ja ne ovat nyt kärjistyneet. Me tarvitsemme sinne koulupuolelle merkittäviä lisäresursseja, ja niitä on jo annettu, mutta niitä tarvitaan myös sinne sosiaali- ja terveystieteiden puolelle. Kenties näistä kuullaan lisää esimerkiksi ministeri Kiurulta, [Puhemies: Minuutti!] mutta koulupuolella nyt tehdään kaikki tämän eteen, että asia saadaan kuntoon.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

3.6. Suullinen kysymys opiskelijoiden mielenterveyspalveluista (Pekka Aittakumpu kesk)

Suullinen kysymys SKT 84/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Aittakumpu.

Keskustelu

16.49 Pekka Aittakumpu kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Laukkanen nosti todella tärkeän teeman esille, ja haluan vielä jatkaa tätä teemaa siitä näkökulmasta, että tänään vietetään opiskelijoiden mielenterveyspäivää, ja koronakriisi on heikentänyt opiskelijoiden mielenterveyttä ja hyvinvointia. Esimerkiksi moni ensimmäisen lukukauden opiskelija on aloittanut opinnot täysin etänä eikä ole pystynyt kiinnittymään normaalilla tavalla opiskelijayhteisöön. Korona-aika ei ole myöskään ainakaan helpottanut sitä, että kun opiskelija muuttaa uudelle opiskelupaikkakunnalle, miten hän pääsee sinne sitten kotiutu-
maan.

Hallitus on asiasta vastaavan tiede- ja kulttuuriministeri Saarikon johdolla tehnyt monia asioita korkeakouluopiskelijoiden tilanteen parantamiseksi. On muun muassa annettu tukea korkeakouluille ja ylioppilas- ja opiskelijakunnille. Pitkävaikutteisena toimenpiteenä hallitus on lisännyt korkeakoulujen aloituspaikkoja ja myöntänyt psykologian tutkintojen antamisoikeudet Oulun yliopistolle.

Arvoisa puhemies! Haluaisin kysyä: mitä toimia hallitus aikoo tehdä opiskelijoiden mielenterveyden ja laajemminkin heidän hyvinvointinsa edistämiseksi niin tänä koronakriisiaikana kuin pitemmälläkin ajanjaksolla?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Kiuru.

16.50 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin on todella tärkeätä, että edustaja Aittakumpu nosti tämän kysymyksen esiin, koska lasten ja nuorten osalta me puhumme paljon mielenterveysongelmista ja niiden hoidosta, mutta me ehkä emme kiinnitä huomiota näiden nuorten aikuisten tilanteeseen. Nuoriahan hekin kuitenkin ovat, ja erityisesti korkeakouluopiskelijoiden osalta kysymys on erittäin aiheellinen.

Palveluiden saatavuudessa on ollut pitkään kaksi ongelmaa. Toinen on nyt ratkaistu, eli vuoden alusta korkeakouluopiskelijat ammattikorkeakoulussa ja yliopistossa ovat samalla viivalla palveluiden saatavuudessa, eli tehtävä siirtyy kunnilta Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle. [Anne Kalmari: Se on hieno asia!] Tämä on tärkeä päätös. Toinen yhtä tärkeä minusta on kuitenkin saatavuuden kannalta se, että tälle vuodelle varattiin YTHS:lle haettavaksi rahoitusta nimenomaan opiskelijoiden mielenterveyspalveluiden kuntoon laittamiseen. Tämä lisäraha on käytettävissä koko laajuudelta, ja toivonkin, että YTHS sitä hakisi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Saarikko.

16.51 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä kysymys on tärkeä, ja jatkan ministeri Kiurun vastauksesta. Todellakin

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

iso rakenteellinen muutos on se, että opiskelijat ovat nyt yhdenvertaisessa asemassa omien terveyspalveluiden, YTHS:n, äärellä sekä yliopistoissa että ammattikorkeakouluissa. Ja kyllä minusta hallitus teki ihan oikeaa ja viisasta politiikkaa viime keväänä lisäämällä erityistoimena korkeakoulujen aloituspaikkoja, koska tiesimme, että työelämän veto ei ole kohdallaan kriisin keskellä ja että kokemus joutilaisuudesta ja epävarmuudesta on kohtuuton. Siksi aloituspaikkoja on lisätty tähän mennessä yhteensä 10 000:lla.

Sen lisäksi akuuttina koronatoimena on todellakin ylioppilaskunnille, opiskelijakunnille, korkeakouluille kohdennettu hyvinvointirahaa, jossa ytimessä ovat nyt ennen kaikkea etäpalvelut, vertaistuki, opinnonohjaamisen tuki, ja haluan kiittää suomalaisia korkeakouluja siitä yhteistyöstä, mitä olemme tehneet viimeisten kuukausien aikana, ja olemme myöskin asettaneet tavoitetasen siihen, että etäyhteyksien aikanakin jokainen opiskelija tavalla tai toisella tulisi tavoitetuksi. Se on inhimillistä ja ihmisarvoista.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Tämä on tärkeää, ja jatkamme siitä varmasti muilla kyselytunneilla, mutta nyt siirrymme seuraavaan aiheeseen.

Kysymyksen käsittely päättyi.

3.7. Suullinen kysymys kansallisesta akkustrategiasta (Tuula Väättäinen sd)

Suullinen kysymys SKT 85/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Väättäinen.

Keskustelu

16.52 Tuula Väättäinen sd: Arvoisa rouva puhemies! Jatketaan vielä työllisyyden nostamisesta.

Suomi tarvitsee investointeja uusiin teknologioihin, koska taloudessa jotkut tuotannon alat kasvavat ja toiset supistuvat, ja näin on ollut aina. Kasvualoista lupaavimpia on sähköistyminen — Suomella on siinä ainutlaatuisia kilpailuetuja. Helsingin Sanomat kirjoitti 19.4: ”Suomeen on syntynyt vaivihkaa merkittävä akkuteollisuuden keskittymä: kolmen tehtaan investoinnit voivat kasvaa yhteensä jopa 1,5 miljardiin euroon.” Kyse ei ole pelkästään Vaasan akkutehtaasta, vaikka se tavattoman tärkeä onkin.

Ministeri Lintilä, ministeriönne julkaisi tammikuussa kansallisen akkustrategian. Miten varmistamme, että lupaava alku kasvaa isoksi ja työllistäväksi toimialaksi koko maassa? Eikö tämä ole todella erittäin hyvä esimerkki siitä, miten vihreä siirtymä luo kasvua ja työpaikkoja? [Juha Mäenpää: Mitkä ovat ympäristövaikutukset?]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Lintilä.

16.54 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pitää paikkansa, että tämä joittenkin parhaama vihreä siirtymä on erittäin iso liiketoiminnan mahdollisuus Suomelle, ja siitä esimerkkinä on akkuteollisuus.

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

Viime kesänä laitoin liikkeelle kansallisen akkustrategian tekemisen, joka valmistui tämän vuoden puolella. Se on maailmalla ensimmäinen kansallinen akkustrategia, ja sitä maailmalla seurataan tällä hetkellä, siitä ollaan kiinnostuneita. Se on investoijille, voisiko sanoa, sellainen tiekartta siitä, mitä Suomessa on tehty, mitä Suomessa halutaan akkutoinninalta ja millaista on toimia Suomessa akkupuolella.

Siihen, miten tämä jatkuu: Taitaa olla parisen viikkoa siitä, kun nimitin tällaisen akkuteollisuuden yhteistyöelimen, joka jatkaa työskentelyä akkustrategian toimeenlaitoksi ja konkretisoimiseksi ja samalla auttaa sitten näitä investoijia, joita on kiitettävän paljon tällä hetkellä Suomesta kiinnostuneita. Meillä on muutamia neuvotteluja verrattain [Puhemies: Minuutti!] pitkällä, ja toivotaan, että nämä tulevat vielä konkretisoitumaan.

Kysymyksen käsittely päättyi.

3.8. Suullinen kysymys ulkomaisten investointien houkuttelemisesta (Joakim Strand r)

Suullinen kysymys SKT 86/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Strand.

Keskustelu

16.55 **Joakim Strand r:** Arvoisa puhemies! Ensiksi haluan sanoa, että myös ruotsalainen eduskuntaryhmä harmittelee ja pitää erittäin valitettavana tätä Kemin tehtaan sulkemista, ja tuemme ehdottomasti kaikkia tähän liittyviä tukitoimia. Emme voi vaikuttaa pörssiyhtiöihin emmekä myöskään globaaliin kuluttajakäyttäytymiseen, mutta on paljon sellaista, mihin voimme vaikuttaa, kun miettii yleisiä toimintaedellytyksiä. Ja kyllä tämä brittiläisen Johnson Mattheyn päätös sijoittaa seuraava valtava akkumateriaalitehdas nimenomaan Suomeen ja tässä tapauksessa Vaasaan osoittaa sen, että Suomi myös pärjää erittäin kovassa kansainvälisessä kisassa. Kun itse olen aika monta vuotta noita seurannut, niin kyllä se puhtaan, vihreän energian saanti on yksi aivan ratkaiseva tekijä tässä keississä. Mutta kysyisin hallitukselta: mitä muita uusia keinoja meillä tulisi olla työkalupakissa, jotta voisimme houkutella yhä enemmän investointeja, työpaikkoja ja erityisesti kansainvälisten toimijoiden tki-toimintaa Suomeen ja sitä kautta myös uusia huippuosaajia?

På vilket sätt kan vi få hit ännu mer proffsforskning och innovationsverksamhet, och framför allt sådant som skapar nya jobb åt nya kommande generationer?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Lintilä.

16.56 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun investoijia haetaan, niin yksi, voisiko sanoa, peruslähtökohta tai se, mitä yritys hakee, on ennustettavuus, se, että kohdemaassa on ennustettavuus verotuksen osalta, energian osalta ja niin edelleen. Suomi on kuitenkin verrattain stabiili. Vaikka tässä salissa aina välillä tuntuu, että mennään laidasta laitaan, niin kyllä me ollaan kuitenkin investointikohteenä verrattain stabiili paikka. Sen jälkeen käydään läpi, totta kai, kustannukset. Mutta jos

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

aiemmin esille tullut koulutettu työvoima nousee entisestään — maailmalla käydään kovaa taistelua nimenomaan niistä korkeimman koulutuksen omaavista, voisiko sanoa, niistä parhaimmista parhaista, ja heidän saamisensa Suomeen on äärettömän tärkeää, koska he toisaalta tuovat sitten muutakin. Mutta kyllä keskeiset asiat ovat nimenomaan ennustettavuus, energia, työvoima, sen jälkeen tulevat logistiikkaan ja sellaiseen liittyvät. Mutta aina pitää muistaa se, että kulloinenkin investoija tekee ratkaisut niistä omista tarpeistaan ja siitä näkökohdasta, joka sille parhaiten soveltuu.

Kysymyksen käsittely päättyi.

3.9. Suullinen kysymys työperäisestä maahanmuutosta (Inka Hopsu vihr)

Suullinen kysymys SKT 87/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Sitten tämän kyselytunnin viimeinen kysymys eri teemasta. — Edustaja Hopsu.

Keskustelu

16.57 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Jatkan työllisyysysteemasta. Olemme tilanteessa, jossa Suomen väestö ikääntyy ja väkiluku kasvaa vain maahanmuuton kautta. Tarvitsemme totta kai muutostilanteessa jatkuvaa oppimista ja uudelleen kouluttamista, mutta tarvitsemme myös lisää väkeä muualta. Tarvitsemme osaavaa työvoimaa yrityksiin, jotta ne voivat kasvaa, lisää hoiva-alan työntekijöitä, jotta voimme ylläpitää ikääntyvän väestön tarvitsemia palveluita.

Monissa vertailuissa on osoitettu, että työperäinen maahanmuutto on se seikka, jossa Suomi on jäänyt esimerkiksi Ruotsista jälkeen ja joka on yksi syy, miksi taloutemme ei ole kasvanut samaa tahtia naapurin kanssa. Menestyäksemme tai edes pärjätäksemme tulevaisuudessa tarvitsemme tänne lisää työvoimaa, josta meidän on myös opittava pitämään kiinni. Hallitus on parantanut prosesseja ja helpottanut tänne tulemistä, mutta tekemistä riittää vielä paljon. Kysynkin ministeri Haataiselta: paljonko työperäistä maahanmuuttoa pitää hallituksen mielestä lisätä ja millaisin toimin tähän on tarkoitus jatkossa päästä?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Haatainen.

16.59 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi tarvitsee osaamista ja osaajia ja erityisesti meidän yritykset tarvitsevat. Tästä syystä hallituksessa on nyt mittavasti lähdetty rakentamaan toimivia prosesseja, toimivia polkuja, jotta nämä prosessit olisivat mahdollisimman nopeita. Eli me nopeutamme näitä prosesseja ja olemme myös rakentamassa erityisnopeaa kaistaa erityisosaajille ja startupeille.

Edustaja kysyi tätä määrää. Lähdän niin päin katsomaan tätä asiaa, että meidän pitää katsoa, mitä meidän yritykset tarvitsevat. Eli meidän pitää ensin tietoenkin käyttää kaikki keinot siihen, että me omaa osaamisvoimavaramme pystytään käyttämään ja että työvoima kohtaantuu oikeisiin paikkoihin. Mutta yritykset tarvitsevat, ja me lähdemme sitä siitä päästä käärimään. Me olemme kyllä nähneet erilaisia, ja on tehty erilaisia, skenaarioita sii-

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

tä, millainen osaamistarve on tämän demografisen muutoksen myötä, ja siitä syystä me tarvitsemme lisää tänne muualta tulevia työntekijöitä, koska väestö ikääntyy ja meidän uudet ikäluokat eivät pysty täyttämään tätä vajetta. Tarkkaa, eksaktia lukua on vaikea sanoa, mutta minusta on tärkeää, että me tiedostamme, mikä se suuruusluokka on, ja myös teemme prosessit toimiviksi ja sitten myös kiinnitämme huomiota siihen, [Puhemies: Minuutti!] miten vastaanottavaisia olemme. Asenteissakin pitää tapahtua muutosta.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.

4. Liikenne- ja viestintävaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 14/2021 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi liikenne- ja viestintävaliokunnan varajäseneksi edustaja Antti Kurvisen.

5. Sivistysvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 15/2021 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi sivistysvaliokunnan varajäseneksi edustaja Tuomas Kettusen.

6. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 16/2021 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi sosiaali- ja terveysvaliokunnan varajäseneksi edustaja Jouni Ovaskan.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista

Hallituksen esitys HE 53/2021 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 11/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin asian kiireellisyyden vuoksi pöydälle seuraavaan, tänään 22.4.2021 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 44/2021 vp

8. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tänään torstaina 22.4.2021 klo 17.10. Täysistunto lopetettiin klo 17.02.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola